

האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

זוהר לחשכה באב

חלק ב'

אור הזוהר 198 * אב תשע"ג

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

במסכת חגיגה (דף טו ע"ב): מאיר בני אומר בזמן שאדם מצטער שכינה מה לשון אומרת קלני מראשי קלני מזרועי אם כך הקדוש ברוך הוא מצטער על דמן של רשעים קל וחומר על דמן של צדיקים שנשפך. מכאן אנו רואים שהקב"ה משתתף בצערן של ישראל.

ובמדרש רבה (שמות פרשה ב' פסקה ה'), וז"ל: א"ר ינאי מה התאומים הללו אם חשש אחד בראשו חבירו מרגיש, כן אמר הקב"ה כביכול, (תהלים צא) "עמו אנכי בצרה".

דבר אחר, מהו עמו אנכי בצרה? כשיש להם צרה אינם קוראים אלא להקב"ה, במצרים "ותעל שועתם אל האלהים", בים, "ויצעקו בני ישראל אל ה'", וכאלה רבים ואומר (ישעיה סג) "בכל צרתם לו צר", א"ל הקב"ה למשה אי אתה מרגיש שאני שרוי בצער כשם שישראל שרוים בצער, הוי יודע ממקום שאני מדבר עמך מתוך הקוצים כביכול אני שותף בצערן, עכ"ל.

זוהר ספר שמות (פרשת שמות דף ב' ע"ב)

הקדוש ברוך הוא עם מלאכי מעלה עם ישראל לבבל

רבי שמעון פתח, (יחזקאל א) הִיָּה הָיָה דְבַר ה'. הִיָּה הִיָּה פְעָמִים לְשֵׁם מָה? וְעוֹד יֵשׁ לְשֵׁאל, אִם יְחֻזְקָאֵל הַנְּבִיא נֶאֱמָן הִיָּה, לְמָה גָּלָה כָּל מָה שְׂרָאָה? מִי שֶׁהִמְלִיךְ מִכְּנִיס אוֹתוֹ לְהִיכְלוֹ, יֵשׁ לוֹ לְגַלוֹת סוּדוֹת שְׂרָאָה? אֵלָּא וְדַאי שִׁיחֻזְקָאֵל הִיָּה נְבִיא נֶאֱמָן, וְכָל מָה שְׂרָאָה הוּא רָאָה בְּאֶמּוֹנָה, וּבְרִשׁוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא גָּלָה כָּל מָה שֶׁגָּלָה, וְהַכֵּל הַצָּרָה.

רבי שמעון פתח, (יחזקאל א) הִיָּה הָיָה דְבַר ה', הִיָּה הִיָּה וְתִרִי (דף ב' ע"ב) וְמִנִּי אֲמַאי. וְתוֹ אֵית לְשֵׁאלָה, אִי יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה מְהִימְנָא תְּוָה, אֲמַאי נְלִי כָּל מָה דְחֻמָּא, מֵאֵן דְּמִלְכָּא אֲעִיל לִיָּה בְּהִיכְלִיָּה אֵית לִיָּה לְנִגְלָה רִזִּין דְחֻמִּי. אֵלָּא וְדַאי יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה מְהִימְנָא תְּוָה, וְכָל מָה דְחֻמָּא בְּמְהִימְנוּתָא אִיְהוּ, וּבְרִשׁוֹתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְלִי כָּל מָה דְנְלִי, וְכִלְיָ אֲצַטְרִיךְ.

זהו צער שלם, ועל זה צריך לבכות

אמר רבי שמעון, מי שרגיל לסבל צער, אף על גב שפא לפי שעה צער, סובל משאו ולא חושש. אבל מי שלא רגיל בצער, וכל ימיו היה בתפנוקים ועדוניהם, ובא לו צער - זהו צער שלם, ועל זה צריך לבכות.

אמר רבי שמעון, מאן דרגיל למסבל צערא אף על גב דאיתי לפום שעתא צערא, סביל מטלנוי, ולא חייש, אבל מאן דלא רגיל בצער, ותוה כל יומיו בתפנוקין ועידוניה, ואיתי ליה צערא, דא איהו צערא שלים, ועל דא אצטרף למבכי.

כך ישראל, כשירדו למצרים היו רגילים בצער, שהרי כל ימי אותו אביהם הצדיק היו בצער, ולכן סבלו

כך ישראל, כד נחתו למצרים, רגילין בצערא הוה, דהא כל יומיו דההוא זפאה אבוהון בצערא

את הגלות פראוי. אבל גלות בבל היא היתה צער שלם, אותו הצער שעליונים ותחתונים בכו עליו.

הנה, ועל דא סבלו גלותא פדקא יאות. אבל גלותא דבבל תהוא הנה צערא שלים, תהוא הנה צערא דעלאין ותתאין בבאן עליה.

על נהרות בבל שם ישבנו

עליונים, שכתוב (ישעיה לג) הן אראלם צעקו חצה וגו'. תחתונים, שכתוב (תהלים קל"ז) על נהרות בבל שם ישבנו וגו', וכלם בכו על גלות בבל. מה הטעם? כי היו בתפנוקי מלכין דבבלי, שכתוב (איכה ד) בני ציון היקרים וגו'.

עלאין: דבתיב, (ישעיה ל"ג) הן אראלם צעקו חוצה וגו'. תתאין: דבתיב, (תהלים קל"ז) על נהרות בבל שם ישבנו וגו' בלהון בכו על גלותא דבבל. מאי טעמא. בגין דהוון בתפנוקי מלכין דבתיב, (איכה ד) בני ציון היקרים וגו'.

יש שגורסים ששנינו, אמר רבי יצחק, מהו שכתוב (ירמיה ט) על ההרים אשא בכי ונהי? אלא אלה הם הרים רמים של העולמים. ומי הם אותם הרים רמים? אלו בני ציון היקרים המסלאים בפז] ועכשו היו יורדים לגלות עם רחים על צוארם, וידיהם מהדקות לאחור. וכאשר (נכנסו) לגלות בבל, חשבו שאין להם קיום לעולמים, שהרי הקדוש ברוך הוא עזב אותם, ולא ישגיח בהם לעולמים.

אית דגרסי דתנן אמר רבי יצחק, מאי דבתיב, (ירמיה ט) על ההרים אשא בכי ונהי. אלא, אלין אינון טוריא רמא דעלמין. ומאן אינון טוריא רמא, אינון, בני ציון היקרים המסלאים בפז] והשתא הוון נחתין בגלותא, בריחא על קדליהון וידיהון מהדקן לאחורא. וכד עאלו בגלותא בבבל, חשיבו דהא לית להו קיומא לעלמין, דהא קודשא בריך הוא שביק לון, ולא ישגח בהון לעלמין.

למענכם שלחתי בבלה

ושנינו, אמר רבי שמעון, באותה שעה קרא הקדוש ברוך הוא לכל הפמליא שלו, וכל המרכבות הקדושות, וכל חילותיו ומחנותיו וגדוליו וכל חיל השמים, ואמר להם: מה אתם עושים כאן? ומה בני אהובי בגלות בבל, ואתם כאן? קומו רדו כלכם לבבל, ואני עמכם. זהו שכתוב (ישעיה מג) כה אמר ה' למענכם שלחתי בבלה וגו'. למענכם שלחתי בבלה - זה הקדוש ברוך הוא. והורדתי בריחים כלם - אלה כל המרכבות והמחנות העליונים.

ותנינו, אמר רבי שמעון, ביהיא שעתא קרא קודשא בריך הוא לכל פמליא דיליה, וכל רתיבין קדישין, וכל חיליה ומשרייתיה, ורבבנוי, וכל חילא דשמיא, ואמר לון, מה אתון עבדין הכא, ומה בני רחומא בגלותא דבבל, ואתון הכא, קומו חותו בלכון לבבל, ואנא עמכון. תרא הוא דבתיב, (ישעיה מג) כה אמר ה' למענכם שלחתי בבלה וגו'. למענכם שלחתי בבלה, דא קודשא בריך הוא. והורדתי בריחים בולם, אלין כל רתיבין ומשריין עלאין.

כשירדו לבבל, נפתחו השמים, ושרתה נבואה קדושה על יחזקאל, וראה כל מה שראה, ואמר להם לישראל: הרי אדונכם כאן, וכל חילות השמים ומרכבותיו שבאו לדור ביניכם. לא האמינו לו, עד שהצטרפו לגלות כל מה שראה, וארא כה, וארא כה. ואם גלה יותר - כל מה שגלה הצרף. כיון שראו כה ישראל, שמחו. וכששמעו דברים מפי יחזקאל, לא חששו על גלותם כלל, שהרי ידעו שהקדוש ברוך הוא לא עזב אותם, וכל מה שגלה - גלה ברשות.

כד נחתו לבבל, אתפתחו שמיא, ושראת רוח נבואה קדישא על יחזקאל, וחמא כל מה דחמא, ואמר לון לישראל, הא מאריכון הכא, וכל חילי שמיא ורתיבון, דאתון למידר ביניכון. לא הימנחון, עד דאצטרף לנגלאה כל מה דחמא, וארא כה, וארא כה. ואי גלי יתיר, מה דגלי בלא אצטרף. כיון דחמו ישראל כה, חדו. וכד שמעו מלין מפורמיה דיחזקאל, לא חיישו על גלותהון כלל, דהא ידעו דקודשא בריך הוא לא שביק לון. וכל מה דגלי ברשותא גלי.

בְּכֹל מְקוֹם שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל, שֵׁם הַשְּׂכִינָה גְּלָתָה עִמָּהֶם

וְתִנְיָן בְּכֹל אֶתֶר דִּישְׂרָאֵל גָּלוּ, תִּמְן שְׂכִינְתָא גְּלָתָה עִמָּהוֹן, וְהָכָא בְּגָלוּתָא דְּמַצְרַיִם מַה פְּתִיב, וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. בִּיּוֹן דְּכַתִּיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מַהוּ אֵת יַעֲקֹב, הַבָּאִים אִתּוּ אַצְטְרִיד לְמִימְרָא. אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן רְתִיבִין וּמְשַׁרְיִין עֲלֵאִין, דְּנַחְתּוּ עִם יַעֲקֹב, בְּחַדֵּי שְׂכִינְתָא, בְּגָלוּתָא דְּמַצְרַיִם (שְׁמוֹת א) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מַצְרִימָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ.

בְּכֹל מְקוֹם שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל, שֵׁם הַשְּׂכִינָה גְּלָתָה עִמָּהֶם. וְכַאֵן בְּגָלוּת מַצְרַיִם מַה פְּתִיב? וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. כִּיּוֹן שֶׁפְּתִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מַה זֶה אֵת יַעֲקֹב? הַבָּאִים אִתּוּ הַצְטְרִיד לומר! אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, הֵם אוֹתָם מוֹרְכָבוֹת וּמְחַנּוֹת עֲלֵיוֹנִים שֶׁיִּרְדּוּ עִם יַעֲקֹב עִם הַשְּׂכִינָה לְגָלוּת מַצְרַיִם. וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מַצְרִימָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ.

כָּל אֶחָד מֵהֶם הִכְנִיס רְצוֹן לְבוֹ בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה לְמִסַּד נַפְשׁוֹ עַל קִדְשַׁת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

יֵשׁ שְׂגוּרָסִים: וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁמוּחֹו יִשְׂרָאֵל שְׂמַחָה שְׁלֵמָה בְּגָלָל סִיּוּעַ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהִיָּה עִמָּהֶם, וְכֹל אֶחָד מֵהֶם הִכְנִיס רְצוֹן לְבוֹ בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה לְמִסַּד נַפְשׁוֹ עַל קִדְשַׁת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמִשׁוּם כֶּף גִּילָה יְחִזְקָאֵל כָּל מַה שֶּׁגָּלָה.

[לִישְׁנָא אַחְרִינָא] וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בִּיה שְׁעָתָא חַדוּ יִשְׂרָאֵל חֲדוּתָא שְׁלִימָתָא בְּסִיעָתָא דְּמֵאֲרִיחוֹן דִּתְנָה עִמָּהוֹן וְכֹל חַד מְנַיְיחוּ עָאֵל רְעוּתָא דְּלִבֵּיהּ בְּרַחֲמֵימָתָא סְנָא לְמִיסַּד נַפְשִׁיהּ עַל קִדְוִשְׁתָּא דְּמֵאֲרִיחוֹן וּבְנִין כְּדָ גַלִּי יְחִזְקָאֵל כָּל מַה דְּגַלִּי.

